

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

IVANA SUCHÁ

MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ VE SROVNÁVACÍM POHLEDU (SROVNÁNÍ
VYBRANÉHO ÚSEKU V ČESKÉM PRÁVU A PRÁVU ZVOLENÉHO STÁTU)

Datum odevzdání práce: 1. 4. 2015

I. Aktuálnost a náročnost tématu

Téma předkládané diplomové práce hodnotím jako aktuální a to zejména s ohledem na novou českou úpravu mezinárodního práva soukromého. Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém je účinný od začátku minulého roku a srovnání se zahraniční právní úpravou je proto samozřejmě velmi cenné a přínosné. Diplomantka zvolila komparativní téma, které považuji za obtížné. Předpokládá nejen dobrou orientaci ve vnitrostátní právní úpravě mezinárodního práva soukromého, ale zároveň i znalost vybrané zahraniční úpravy, což na diplomantku klade samozřejmě vysoké nároky, a to nejenom s ohledem na nutnou jazykovou vybavenost.

II. Kritéria hodnocení práce

Jako předmět své diplomové práce si diplomantka zvolila „*srovnání kolizních norem německého a českého právního rádu v oblasti mezinárodního rodinného práva, se zaměřením na manželské právo, registrované partnerství a osvojení*“. Souhlasím s autorkou, že problematika mezinárodního rodinného práva je oblastí velmi rozsáhlou a jen obtížně by bylo možné ji pojednat komplexně v rámci omezeného rozsahu diplomové práce. Výběr jen některých institutů mezinárodního rodinného práva hodnotím tedy velmi pozitivně, škoda tedy, že se autorka nedržela předmětu, který si v úvodu sama vymezila – a to srovnání kolizních norem. V práci jsou zahrnuty i otázky mezinárodního civilního procesního práva. Poměrně podrobně se autorka u jednotlivých institutů rodinného práva věnuje pravidlům pro založení mezinárodní příslušnosti soudů, někde dokonce, asi náhodně, zařazuje i oblast uznání a výkonu cizích rozhodnutí (např. str. 39 a str. 47).

Cílem diplomové práce je, jak autorka sama uvádí, vysvětlit podstatu mezinárodního rodinného práva a jeho jednotlivých institutů, jak jsou pojaty prameny práva v této oblasti a kolizní či jurisdikční normy. Autorka vychází z metody komparativní a deskriptivní. Naplnění tohoto cíle se diplomantce podařilo.

Diplomová práce, která má celkem 54 stran textu, je rozdělena do 8 kapitol včetně úvodu a závěru. Po úvodu následují tři obecné kapitoly věnované mezinárodnímu rodinnému právu, kolizním normám a problematice mezinárodní příslušnosti. Kapitoly 5 – 7 jsou samotným jádrem práce, autorka podrobně popisuje a srovnává úpravu zvolených institutů rodinného práva – manželství, registrovaného partnerství a osvojení v české a německé úpravě mezinárodního práva soukromého.

Práce je zpracována na dobré stylistické úrovni, je psána srozumitelně. Bohužel ale obsahuje celou řadu překlepů (např. str. 10 v první větě chybí předložka v, na str. 36 v první větě vypadlo slovo „práva“), někdy se objeví i pravopisná chyba (např. str. 41 „...*obdobné poměry by měli...*“). Objevují se i logické chyby (např. na str. 52 ve 2. odstavci uvádí autorka „...*udělení souhlasu podle německého práva...*“, přičemž by se mělo jednat o právo české).

Autorka vychází jak z české, tak z německé odborné literatury, poznámkový aparát považuji za dostatečný. Z formálního hlediska je třeba vytknout nedůslednost v zavádění zkratk v textu diplomové práce a skutečnost, že na citované právní předpisy chybí často odkaz v poznámce pod čarou nebo není úplný (např. str. 44 pozn. pod čarou 94 – *Lebenspartnergesetz*), stejně tak je nedostatečné vymezení předpisů v seznamu zkratk.

III. Případná další vyjádření k práci

Na str. 14 autorka přibližuje principy aplikace cizího práva v české právní úpravě, aniž by se zmínila, jakým způsobem je cizí právo aplikováno soudy v Německu.

Na str. 14 diplomantka uvádí, že majetkové poměry mezi manžely či výživné upravuje nařízení Rady č. 44/2001, opravdu je tomu tak?

Na str. 19 autorka uvádí, že jediným evropským státem, který se nařízení Brusel II bis neúčastní je Dánsko, zde by bylo vhodné vyjádřit se přesněji – jediným členským státem EU.

Na str. 24 autorka překládá *freiwillige Gerichtsbarkeit* doslovně jako dobrovolnou soudní pravomoc, jedná se o nesporná soudní řízení.

Na str. 31 diplomantka správně uvádí, že uzavírání sňatků již není v kompetenci německých konzulárních úřadů. Dodává, že německým občanům nadále zůstala zachována možnost uzavřít sňatek na zastupitelském úřadě v jiné zemi. Zde by bylo vhodné dodat, že mohou uzavírat v zahraničí sňatky rovněž před místními orgány.

Skutečnost, že mezi ČR a SRN není uzavřena bilaterální smlouva o právní pomoci, neznamená, že se vždy použije pouze vnitrostátní právní úprava, obdobné smlouvy uzavřené s jinými státy samozřejmě mohou být relevantní (str. 48). Opravdu je na posouzení jednotlivých členských států, zda se budou unijních nařízení účastnit? (str. 57).

Oceňuji práci s judikaturou, zejména německou, která je velmi rozsáhlá a poměrně snadno dostupná. Na str. 14 autorka odkazuje na německou judikaturu, škoda, že příklad, který volí, je z oblasti dědického práva. Při rozboru německé právní úpravy autorka není důsledná a vynechává některá obtížnější ustanovení, např. není zmíněn čl. 17 odst. 3 EGBGB, který upravuje kolizně institut německého rodinného práva, který nemá v českém právu obdobu – *Versorgungsausgleich*. Zmíněn není ani čl. 14 odst. 4 EGBGB.

IV. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

V předkládané práci do určité míry postrádám systematický přístup k rozboru a komparaci jednotlivých institutů. Autorka přeskakuje často z české do německé úpravy, či unijních nařízení, jasnější struktura by rozhodně byla ku prospěchu práce.

Do oblasti rodinného práva v poslední době proniká volba rozhodného práva, v případě registrovaného partnerství, jednoho ze srovnávaných institutů, však volba práva připuštěna není ani v jedné ze srovnávaných právních úprav, ani v navrhovaném unijním nařízení. Zajímá mne názor diplomantky, proč tomu tak není. Diplomantka by se mohla rovněž obecněji vyjádřit k možnosti volby práva v oblasti mezinárodního rodinného práva.

V. Doporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Téma je opravdu obtížné, i přes uvedené výhrady práci hodnotím jako zdařilou. Diplomantka prokazuje schopnost orientovat se ve zvolené problematice. Předkládanou diplomovou práci pokládám za způsobilou pro úspěšnou obhajobu a předběžně ji hodnotím mezi **v ý b o r n ě a v e l m i d o b ř e**.

V Praze dne 27. 4. 2015

JUDr. Mgr. Magdalena Pfeiffer, Ph.D.